

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII DLA KLAS IV – VI - VII

Celem nauczania historii z szkole podstawowej jest zapoznanie uczniów z najważniejszymi wydarzeniami z przeszłości, rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową, kształtowanie postaw moralnych, patriotycznych i obywatelskich, szacunku do własnego państwa i symboli narodowych.

Realizacja tych celów służy ocena wiadomości i umiejętności ucznia. Ma ona za zadanie przekazać informację uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, co osiągnął, co zrobił dobrze i ile potrafi. Przedmiotem oceny są: wiadomości, umiejętności, postawa.

Kontroli i ocenie podlegają prace pisemne, wypowiedzi ustne i prace praktyczne.

1. Pisemne :
 - odpowiedź na pytania;
 - rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń;
 - testy;
 - kartkówki.
2. Ustne:
 - kilkuzdaniowa odpowiedź;
 - udział w dyskusji;
 - prezentacja pracy własnej lub grupy.
3. Praktyczne:
 - wytwory pracy np. album, słownik, praca plastyczna;
 - gromadzenie i segregacja materiałów;
 - posługiwanie się mapą, atlasem, słownikiem, tekstem źródłowym;
 - współpraca w grupie;
 - samokształcenie.

Ocenie podlegają:

- sprawdziany wiadomości;
- odpowiedzi ustne;
- kartkówki (obejmują materiał z 2 lub 3 ostatnich lekcji, mogą być nie zapowiadane);
- aktywność na lekcji (3 plusy ocena bardzo dobra);
- zeszyt ćwiczeń;
- dodatkowe prace np. referaty, wywiady itp.
- prace domowe (3 minusy - ocena niedostateczna, 5 minusów – ocena bardzo dobra).

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne w klasyfikacji semestralnej i rocznej.

Uczeń otrzyma ocenę:

NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności;
- nie opanował minimum wiadomości programowych.

DOPUSZCZAJĄCĄ jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie elementarnym;
- nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela;
- nie pracuje w grupie, ani zespole zadaniowym;
- nie formułuje własnych wniosków;
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.

DOSTATECZNĄ jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu poprawnym;
- czasami pracuje nie niesystematycznie i niezbyt chętnie podejmuje pracę indywidualną, grupową lub zespołową;
- rzadko uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowo – grupowych;
- czasami poprawnie formułuje wnioski;
- ma problemy z obroną swoich poglądów;
- nie zawsze wywiązuje się z powierzonych zadań lub ich części;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji;
- zna niektóre wydarzenia i postaci z dziejów regionu.

DOBRA jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu średnim;
- charakteryzuje go najczęściej systematyczna i efektywna praca zarówno indywidualna jak grupowa;
- często uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowo – grupowych;
- poprawnie formułuje wnioski i udaje mu się bronić swoich poglądów;
- odpowiednio wywiązuje się z powierzonych zadań;
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji;
- zna najważniejsze wydarzenia i postaci z dziejów regionu.

BARDZO DOBRĄ jeżeli:

- opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności programowych;
- charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa;
- chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych;
- właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów;
- wzorowo wywiązuje się z powierzonych zadań i ról;
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;
- potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł wiadomości;
- bierze udział w konkursach historycznych;
- wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii, ale również przedmiotów pokrewnych;
- posiada dużą wiedzę o historii regionu.

CELUJĄCĄ jeżeli:

- posiada wiedzę wykraczającą poza materiał programowy;
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji;
- przejawia samodzielne inicjatywy rozwiązywania konkretnych problemów;
- odnosi sukcesy w konkursach historycznych, w których wymagana jest wiedza wykraczająca poza treści programowe;
- wiąże dzieje własnego regionu z dziejami Polski lub powszechnymi.

Aktywność uczniów podlegających ocenianiu na lekcjach historii.

Ocenianie umiejętności	Aktywność ucznia podlegająca obserwacji i ocenie	Narzędzia oceny
Pisanie	Referaty, kartkówki, sprawdziany pisemne.	Kryteria oceny prac pisemnych i sprawdzianów
Mówienie	Wypowiedzi ustne na lekcjach i udział w dyskusjach.	Kryteria wypowiedzi Ustnej. Obserwacja.
Współpraca w grupie	Praca w grupach na lekcjach.	Obserwacja. Karta oceny pracy w grupie, samoocena.
Posługiwanie się terminami historycznymi	Wypowiedzi ustne. Prace pisemne.	Kryteria wypowiedzi ustnej i oceny prac pisemnych.

Posługiwanie się mapą i atlasem	Wypowiedzi ustne, prace pisemne, zadania praktyczne.	Kryteria wypowiedzi ustnej i oceny prac pisemnych, obserwacja.
Podporządkowanie i selekcja materiału	Gromadzenie i selekcja materiału.	Obserwacja.
Poszukiwanie i posługiwanie się źródłami informacji	Praca ze słownikami. Gromadzenie materiału. Samodzielne zdobywanie informacji.	Obserwacja.
Terminowość wykonywania zadań	Planowanie i organizowanie.	Obserwacja.
Kreatywność	Prace praktyczne.	Obserwacja.
Prowadzenie zeszytu przedmiotowego	Systematyczność, estetyka, pomysłowość.	Obserwacja.

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnej z historii.

Ocena niedostateczna:

- nie wykazał się wiadomościami wymaganymi na ocenę dopuszczającą;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszyc zadań.

Ocena dopuszczająca:

- przy pomocy nauczyciela uczeń wykonuje proste zadania, wykorzystuje podstawowe umiejętności;
- potrafi określić wiek, jego połowę, w którym miało miejsce dane wydarzenie;
- potrafi umieścić najważniejsze wydarzenia w czasie, zaznaczyć je na osi czasu;
- zna podstawowe fakty, postacie i terminy niezbędne w procesie nauki;
- wypowiada się krótkimi zdaniem, popełnia liczne błędy językowe.

Ocena dostateczna:

- uczeń rozumie podstawowe fakty i pojęcia historyczne;
- potrafi uporządkować najważniejsze wydarzenia chronologicznie;
- potrafi łączyć postacie z odpowiadającymi im wydarzeniami;
- potrafi z osi czasu odczytać zaznaczoną datę;
- wskazuje na mapie miejsca omawianych wydarzeń;
- potrafi wykorzystać podstawowe źródła informacji;

- przy pomocy nauczyciela rozwiązuje podstawowe problemy;
- formułuje wypowiedź 2 – 3 zdaniową;
- popełnia błędy językowe i stylistyczne.

Ocena dobra:

- samodzielnie rozwiązuje podstawowe problemy a trudniejsze przy pomocy nauczyciela;
- określa przyczyny i skutki wydarzeń historycznych;
- posługuje się terminologią poznaną na lekcji;
- potrafi scharakteryzować poznane sylwetki osób;
- lokalizuje na mapie przebieg wydarzeń;
- porządkuje wydarzenia chronologicznie;
- wykorzystuje źródła informacji poznane na lekcji;
- formułuje dłuższą poprawną pod względem językowym wypowiedź;
- próbuje dokonywać własnych sądów i opinii.

Ocena bardzo dobra:

- samodzielnie rozwiązuje problemy podstawowe i trudniejsze;
- prawidłowo posługuje się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi na lekcji;
- samodzielnie dostrzega i omawia przyczyny i skutki wydarzeń;
- przedstawia na mapie zmiany terytorialne;
- potrafi z osi czasu odczytywać odpowiadającą danemu wydarzeniu datę;
- wykorzystuje źródła informacji wskazane przez nauczyciela;
- samodzielnie dokonuje ocen poszczególnych wydarzeń i postaci;
- formułuje dłuższą samodzielną wypowiedź poprawną pod względem językowym.

Ocena celująca:

- samodzielnie rozwiązuje problemy;
- wykorzystuje w swojej wypowiedzi wiadomości poza podręcznikowe, które uczeń samodzielnie zdobył;
- samodzielnie dostrzega związki między wydarzeniami;
- wyraża własne zdanie, popiera je logicznymi wydarzeniami;
- wykorzystuje wiedzę o regionie;
- wypowiada się poprawną polszczyzną.

Kryteria oceny pracy w grupie

- ◆ zaangażowanie w pracę grupy;
- ◆ realizacja wyznaczonego zadania;

- ◆ pełnione funkcje i role;
- ◆ rozumienie osobistej sytuacji w grupie;
- ◆ umiejętności pracy w grupie.

Wymagania na poszczególne oceny:

Ocena **niedostateczna:**

- przeszkadza członkom grupy w pracy;
- nie wykonuje wyznaczonej pracy w określonym czasie;
- zajmuje się innymi sprawami;
- nawet przy pomocy kolegów i nauczyciela nie wykonuje zadania;
- nie wywiązuje się z powierzonych zadań i funkcji;
- nie uświadamia sobie własnych trudności we współdziałaniu;
- nie docenia pracy innych, negatywnie dominuje w grupie.

Ocena **dopuszczająca:**

- na czas wykonuje tylko część zadanej pracy;
- czasami przeszkadza innym;
- realizuje przy pomocy kolegów lub nauczyciela tylko część zadań;
- czasami nie wywiązuje się z pełnionych funkcji w grupie;
- nie przyjmuje do wiadomości informacji zwrotnych nauczyciela i kolegów na temat jego pracy w zespole;
- rzadko chwali wkład pracy innych;
- nie szanuje zdania innych.

Ocena **dostateczna:**

- pracuje przy wykonaniu większości zadań, ale zdarza mu się nie akceptować przynależności do danej grupy;
- realizuje większość zadań sam;
- zgodnie z predyspozycjami potrafi wykonać niektóre funkcje w grupie;
- akceptuje opinie nauczyciela i kolegów na temat swojej pracy w grupie;
- potrafi pochwalić kolegów z a pracę, ale zdarza mu się również ich krytyka.

Ocena **dobra:**

- jest zdyscyplinowany;
- wnosi pozytywny wkład w pracę grupy;
- wykonuje zadanie w wyznaczonym czasie;
- konsekwentnie wykonuje swoją pracę;
- wykonuje zgodnie z predyspozycjami przydzielone funkcje, ale próbuje podejmować inne;

- dostrzega swoje wady pracy w grupie i stara się je likwidować;
- tolerancyjny, docenia pracę innych.

Ocena bardzo dobra:

- zaangażowany w pracę w grupie;
- wykazuje inicjatywę i angażuje wszystkich do pracy;
- pomaga kolegom mającym trudności;
- samodzielnie podejmuje się realizacji zadania;
- przyjmuje na siebie wiele zadań;
- zdyscyplinowany;
- potrafi pokierować członkami zespołu;
- pełni wiele funkcji;
- potrafi wskazać swoje mocne i słabe punkty pracy w grupie;
- potrafi ocenić pracę innych, stwarza pozytywną atmosferę podczas pracy, szanuje innych.

Prowadzenie i ocena zeszytów i ćwiczeń przedmiotowych

Uczniowie zobowiązani są do prowadzenia zeszytu ćwiczeń oraz zeszytu przedmiotowego. Każdy zeszyt jest sprawdzany pod względem kompletności notatek.

Ocena za prowadzenie zeszytu ćwiczeń wystawiana jest raz w semestrze i przy jej wystawianiu brane są elementy wyżej wymienione.

Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas swojej nieobecności. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może go zwolnić z tego obowiązku.

Zadawanie i ocena prac domowych.

Celem zadawania prac domowych jest rozwijanie zainteresowań ucznia, motywacja do nauki, organizacja i planowanie samo uczenia się.

- ♣ Uczeń ma obowiązek systematycznego odrabiania prac domowych.
- ♣ Nauczyciel określa zasady wykonania zadania – sposób, termin.
- ♣ Uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu wykonania zadania.
- ♣ Nauczyciel dostosowuje termin realizacji zadania do stopnia jego trudności.
- ♣ Nauczyciel sprawdza wykonane zadania w wyznaczonym terminie.
- ♣ Za wykonane zadania uczeń może otrzymać ocenę lub „+” (w zależności od stopnia trudności zadania lub sposobu jego wykonania).
- ♣ Postawienie „parafki” przy wykonanym zadaniu oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej.
- ♣ Brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela za pomocą oceny niedostatecznej lub, - “(jeżeli uczeń zgłosił wcześniej brak zadania nauczycielowi).

♣ Uczeń ma możliwość poprawy oceny po wykonaniu zadania w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

Stosowanie i ocenianie sprawdzianów lub testów.

- ♠ W ciągu semestru mogą się odbyć 4 – 5 sprawdziany.
- ♠ Sprawdziany są przeprowadzone po każdym lub kilku blokach tematycznych.
- ♠ Sprawdzian poprzedzony jest zawsze lekcją powtórzeniową, jest zapowiadany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, termin pisania sprawdzianu jest ustalony z większością uczniów danej klasy.
- ♠ Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i umiejętności sprawdzanych na sprawdzianie.
- ♠ Nauczyciel sprawdza i podaje wyniki sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie od 14 dni od daty pisania.
- ♠ Jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, może ją poprawić na zasadach ustalonych przez nauczyciela.

NORMY OCENY SPRAWDZIANÓW

Procentowa ilość punktów	Ocena
0 – 20 %	Niedostateczny
21- 40%	Dopuszczający
41 – 50%	Dostateczny
51 – 89%	Dobry
90 – 100%	Bardzo dobry
100% + zadanie dla chętnych	Celujący